

Küresel Riskler Raporu 2021

Yönetici Özeti

COVID-19'un insanlığa ve ekonomiye etkisi ağır oldu. COVID-19 yoksulluğu ve eşitsizliği azaltma konusunda yıllardır kaydedilen ilerlemeyi küçültme, ayrıca sosyal uyumu ve küresel işbirliğini daha da zayıflatma tehditleri içeriyor. İş kayıpları, genişleyen dijital uçurum, bozulan sosyal etkileşimler ve piyasalardaki ani değişimler, küresel nüfusun büyük bir kısmı için korkunç sonuçlara ve kaybolan fırsatlara yol açabilir. Sosyal huzursuzluk, siyasi parçalanma ve jeopolitik gerilimler gibi konuyla ilgili karmaşık sonuçlar; önümüzdeki on yılda siber saldırılar, kitle imha silahları ve en önemlisi iklim değişikliği gibi diğer kilit risklere karşı yanıtlarımızın etkinliğini şekillendirecek.

Küresel Riskler Raporu 2021'de, en son gerçekleştirilen Küresel Risk Algı Anketi'nin (GRPS) sonuçlarını paylaşıyoruz. Ardından büyüyen sosyal, ekonomik ve endüstriyel bölümlerin analizine, bunların birbirleriyle olan bağlantılarına ve toplumsal uyum ile küresel işbirliği gerektiren büyük küresel riskleri çözme becerimiz üzerindeki etkilerine yer veriyoruz. Raporu pandemiden çıkartılacak derslerden ve tarihsel risk analizinden yararlanarak, dayanıklılığı artırmaya yönelik önerilerle sonlandırıyoruz. Anketin temel bulguları ve analizleri aşağıda belirtilmektedir.

Küresel riskler algıları

Önümüzdeki on yıl içerisinde gerçekleşme olasılığına göre en önemli riskler arasında olağanüstü hava olayları, iklim değişikliğinin iyileştirilmesi konusunda başarısızlık ve insan kaynaklı çevresel hasar; yanı sıra dijital iktidarın toplanması, dijital eşitsizlik ve siber güvenlik başarısızlıkları yer alıyor. Önümüzdeki on yıl içerisinde etkisinin şiddetine göre en önemli riskler arasında bulaşıcı hastalıklar en üst sırada yer alırken, bunu iklim değişikliğinin iyileştirilmesi konusunda başarısızlık ve diğer çevresel riskler izliyor; yanı sıra kitle imha silahları, geçim krizleri, borç krizleri ve bilgi teknolojileri altyapısının çökmesi de yer alıyor.

Bu risklerin dünya için ne zaman kritik bir tehdit haline geleceğine bakılırsa, en yakın tehditler arasında - büyük olasılıkla önümüzdeki iki yıl içinde gerçekleşmesi beklenenler - istihdam ve geçim krizleri, geniş çaplı gençlik hayal kırıklıkları, dijital eşitsizlikler, ekonomik durgunluk, insan yapımı çevresel zararlar, toplumsal uyumun yok olması ve terörist saldırılar yer alıyor.

Varlık balonları, fiyat istikrarsızlığı, emtia şokları ve borç krizleri gibi ekonomik riskler 3-5 yıllık zaman diliminde belirgin bir şekilde öne çıkıyor; bunu devletlerarası ilişkiler ve çatışmalar gibi jeopolitik riskler izliyor. 5-10 yıllık zaman dilimini ise biyolojik çeşitlilik kaybı, doğal kaynak krizleri ve iklim değişikliğinin iyileştirilmesi ve uyum çabaları konusunda başarısızlık gibi çevresel risklerle birlikte kitle imha silahları, teknolojik ilerlemenin olumsuz etkileri ve devletlerin veya çok taraflı kurumların çöküşü gibi riskler domine ediyor.

Ekonomik kırılganlık ve toplumsal bölünmeler artacak

Sağlık, eğitim, finansal istikrar ve teknolojiye temel eşitsizlikler, krizin belirli grupları ve ülkeleri orantısız bir şekilde etkilemesine yol açtı. COVID-19 yalnızca iki milyondan fazla ölüme neden olmakla kalmadı, anı zamanda COVID-19'un ekonomik ve uzun vadeli sağlık etkileri, yıkıcı sonuçlar doğurmaya devam ediyor. Pandeminin ekonomik şok dalgası, eşitsizliği ani bir şekilde artıracak; ancak eşitsiz bir toparlanma riski de artabilir. Yalnızca 2020'nin ikinci çeyreğinde 495 milyon çalışma saatine eşdeğer işgücü kaybı yaşandı. 2020 yılında sadece 28 ekonominin büyümesi bekleniyor. Küresel Risk Algı Anketi'ne (GRPS) yanıt verenlerin yaklaşık %60'ı, "bulaşıcı hastalıklar" ve "geçim krizlerini" dünyaya yönelik en büyük kısa vadeli tehditler olarak tanımladı. Can kayıpları ile geçim krizleri, GRPS'de tanımlanan kritik bir kısa vadeli tehdit olan "toplumsal uyumun yok olma" riskini artıracaktır.

Artan dijital uçurum ve teknolojinin benimsenmesi endişe yaratıyor

COVID-19, Dördüncü Sanayi Devrimi'ni hızlandırarak insan etkileşiminin, e-ticaretin, çevrimiçi eğitimin ve uzaktan çalışmanın yaygınlaşmasını sağladı. Bu değişimler, pandemiden çok sonra bile toplumu dönüştürecek ve tele çalışma ile hızlı aşu geliştirme yeteneği gibi büyük faydaları beraberinde getirecek. Ancak bu değişimler aynı zamanda durumu daha da kötüleştirme ve eşitsizlik yaratma riski de taşıyor. Küresel Risk Algı Anketi'ne (GRPS) yanıt verenler "dijital eşitsizliği" kritik bir kısa vadeli tehdit olarak değerlendirdi.

Genişleyen bir dijital uçurum, toplumsal bölünmeleri kötüleştirebilir ve kapsamlı bir toparlanma beklentilerini zayıflatabilir. Artan dijital bağımlılık, hızlanan otomasyon, bilgi yayılımının engellenmesi ve manipülasyon, teknoloji regülasyonu ve becerilerindeki uçurumlar, dijital kapsayıcılık konusunda kaydedilen ilerlemeyi tehdit ediyor.

İki kriz yaşamış bir genç nesil, fırsatların kaybedildiği bir çağda ortaya çıkıyor

Dijital sıçrama bazı gençler için fırsatlar yaratıyor, ancak birçok genç de hala istihdam sorunu yaşıyor. Dünya çapında genç yetişkinler, on yıl içinde ikinci büyük küresel krizlerini yaşıyorlar. Çevresel bozulmaya, finansal krizin sonuçlarına, artan eşitsizliğe ve endüstriyel dönüşümün aksamasına zaten maruz kalan bu nesil, eğitimleri, ekonomik beklentileri ve akıl sağlığı açısından ciddi zorluklarla karşı karşıya.

Küresel Risk Algı Anketi'ne (GRPS) göre, "gençlik hayal kırıklığı" riski küresel topluluk tarafından büyük ölçüde ihmal ediliyor, ancak kısa vadede dünya için kritik bir tehdit haline gelecek. Şimdiki nesil, gelecekteki fırsatlardan mahrum kalırlarsa ve bugünün ekonomik ve politik kurumlarına olan inançlarını kaybederlerse, büyük çabalarla elde edilmiş toplumsal kazanımlar aşınabilir.

Küresel iş birliği zayıfladıkça iklim değişikliği giderek büyüyen bir risk olmaya devam ediyor.

Kimsenin dokunulmaz olmadığı iklim değişikliği, yıkıcı bir risk olmaya devam ediyor. Dünya çapında karantinalar küresel emisyonların 2020'nin ilk yarısında düşmesine neden olsa da, 2008-2009 Finansal Krizinden elde edilen kanıtlar, emisyonların geri dönebileceği konusunda uyarıda bulunuyor. Daha yeşil ekonomilere geçiş, pandeminin şokları geçene kadar ertelenemez. "İklim değişikliğinin iyileştirilmesi konusunda başarısızlık" Küresel Risk Algı Anketi'ne göre en etkili ve en olası ikinci uzun vadeli risk.

Pandemiye verilen tepkiler, istikrarı tehdit eden yeni iç ve jeopolitik gerilimlere neden oldu. Dijital bölünme ve gelecekteki "kayıp nesil", sınırlar içindeki sosyal uyumu test etme eğilimindedir. Küresel Risk Algı Anketi (GRPS) katılımcıları "devletlerin çökmesi" ve "çok taraflılığın çökmesi" risklerini kritik uzun vadeli tehditler olarak değerlendirdi.

Orta güçler - ABD ve Çin'in birleştirdiği küresel ekonominin daha büyük bir bölümünü temsil eden etkili devletler - genellikle ticaret, diplomasi, iklim, güvenlik ve en son olarak küresel sağlık alanlarında çok taraflı işbirliğini savunuyorlar. Bununla birlikte jeopolitik gerilimler devam ederse, orta güçler küresel bir toparlanmayı kolaylaştırmak - uluslararası koordinasyonun gerekli olduğu bir zamanda- ve gelecekteki krizlere karşı direnci pekiştirmek için mücadele edecekler. Küresel Risk Algı Anketi (GRPS) katılımcıları, üç ila beş yıl içinde dünya için kritik tehditler olarak tahmin edilen "devletler arası ilişkilerin kırılması", "devletler arası çatışmalar" ve "kaynak jeopolitikleşmesi" ile işaretlenmiş zorlu bir jeopolitik görünüme dikkat çekiyor.

Pandemi sonrası ekonomide kutuplaşmış bir endüstriyel görünüm ortaya çıkabilir

Ekonomiler COVID-19'un şoku ve uyarısından çıkarken, şirketler bir sarsıntıyla karşı karşıya kalıyor. Kriz, mevcut trendlere yeni bir ivme kazandırdı: ekonomik kayıpları, teknolojik dönüşümü ve toplumsal yapıdaki değişiklikleri (tüketici davranışları, işin doğası ve hem işte hem de evde teknolojinin rolü dahil) durdurmaya yönelik ulusal odaklı gündemler. Bu eğilimlerden kaynaklanan ticari riskler, krizle daha da derinleşti. Gelişmiş ekonomilerde durgunluk, gelişen ve gelişmekte olan pazarlarda kaybedilen potansiyel, küçük şirketlerin çökmesi, büyük ve küçük şirketler arasındaki uçurumun genişletilmesi, pazar dinamizminin azalması ve eşitsizliğin artması; uzun vadeli sürdürülebilir kalkınma hedefine ulaşmayı zorlaştırıyor.

Hala acil durumdan toparlanmaya nasıl döneceğini düşünen hükümetler ve değişen bir iş ortamı öngören şirketler için üretkenliği ve sürdürülebilirliği artıracak akıllı, temiz ve kapsayıcı büyümeye yatırım yapma fırsatları mevcut.

Riskleri yönetmek ve dayanıklılığı artırmak için daha iyi yollar mevcut

Bazı dikkate değer kararlılık, işbirliği ve inovasyon örneklerine rağmen, çoğu ülke küresel pandemi sırasında kriz yönetiminin bazı yönleriyle mücadele etti. Kesin dersler çıkarmak için erken olsa da, Küresel Riskler Raporu'nun bu baskısı, COVID-19'a verilen yanıtın dört temel alanına bakarak küresel hazırlık durumunu yansıtıyor: kurumsal otorite, risk finansmanı, bilgi toplama ve paylaşma ile ekipman ve aşılabilir. Rapor daha sonra, ülkeler için farklı başlangıç noktalarını kabul eden ulusal düzeydeki tepkilere odaklanıyor ve beş alandan çıkarılan dersleri ortaya koyuyor: hükümetlerin karar verme süreçleri, halkla iletişim, sağlık sistemi kapasiteleri, karantina yönetimi ve savunmasızlara mali yardım.

Bununla birlikte eğer bu krizden alınacak dersler, risk süreçleri ile risk kültürünü geliştirmek yerine karar vericilerin bir sonraki salgına nasıl daha iyi hazırlanabileceklerini anlamalarını sağlarsa, dünya bir sonraki krizi tahmin etmek yerine yine son krizi planlayacaktır. COVID-19'a verilen tepki; ülkelerin, şirketlerin ve uluslararası topluluğun genel dayanıklılığını güçlendirmek için dört yönetim fırsatı sunuyor: (1) risk etkilerine ilişkin bütüncül ve sistem tabanlı bir bakış açısına sahip analitik sistemler formüle etmek; (2) ulusal liderliği ve uluslararası işbirliğini teşvik etmek için yüksek profilli "risk şampiyonlarına/savunucularına" yatırım yapmak; (3) risk iletişimini iyileştirmek ve yanlış bilgilerle mücadele etmek; ve (4) riske hazır olma konusunda yeni kamu-özel ortaklığı biçimlerini araştırmak.